

Σύντομα βιογραφικά στοιχεία

Ο μακαριστός π. Ιάκωβος Τσαλίκης γεννήθηκε στις 5 Νοεμβρίου το 1920 στο Λίβισι της Μ. Ασίας.

Τα παιδικά του χρόνια ήταν πολύ δύσκολα, καθώς στην περιοχή, ως γνωστό, κυριαρχούσαν οι Τούρκοι. Όταν ήταν δύο ετών δόθηκε διαταγή όλοι οι Λιβισιανοί να φύγουν από την περιοχή. Περίπου 2000 γυναικόπαιδα και γέροι (μια και όλοι οι άντρες είχαν οδηγηθεί αιχμάλωτοι σε καταναγκαστικά έργα-μαζί και ο πατέρας του μακαριστού Ιακώβου, Σταύρος) κίνησαν στη θλιβερή πομπή. Μάτια φοβισμένα, πόδια να τρεκλίζουνε, καρδιά σκοτεινή χωρίς ελπίδα. Το μικρό Ιάκωβο κρατούσε στην αγκαλιά η μητέρα του. Τα αδέρφια του, Γιώργος και Τασούλα, ήταν μόλις τεσσάρων ετών και σαράντα ημερών. Δίχως τα παραμικρά οικονομικά εφόδια, αφού και τα λιγοστά πράγματα που μπόρεσαν να πάρουν τους το άρπαξαν οι Τούρκοι, ξεκίνησαν ένα βασανιστικό ταξίδι που κράτησε μια εβδομάδα και πλέον. Έφτασαν τελικά στην Ιτέα. Αρχηγός της οικογένειας ήταν τώρα η γιαγιά του Ιακώβου, η κυρα-Δέσποινα. Γυναίκα με φλογισμένη πίστη, αστείρευτη υπομονή και δυναμικότητα. Από αυτήν πήρε το λαμπρό παράδειγμα και διδάχθηκε την αγάπη στο Θεό και τους ανθρώπους ο Ιάκωβος. Τελειώνοντας το 1925 μετέφεραν τους Λιβισιανούς πρόσφυγες σε μια τοποθεσία της βόρειας Εύβοιας, στο χωριό Φαράκλα.

Ο μικρός Ιάκωβος ήταν πια επτά ετών και τα πέντε τα είχε ζήσει σε πανάθλιες συνθήκες. Από τα έξη του το Ιακωβάκι, χωρίς να ξέρει γράμματα είχε μάθει απ' έξω τα της Θ. Λειτουργίας. Σιγώπηνε με τόση σοβαρότητα και αυστηρότητα, που οι γύρω του σάστιζαν. Τις ανάγκες του σχολείου στη Φαράκλα εξυπηρετούσε το εκκλησάκι της Αγ. Παρασκευής.

Ο Ιάκωβος έπαιρνε πολύ τα γράμματα. ήταν άριστος μαθητής όχι μόνο για τις επιδώσεις του αλλά και για την συμπεριφορά του. Ένα πάμφτωχο παιδάκι, έξι-επτά χρόνων, τους περισσότερους μήνες ξυπόλυτο, με τριμμένα ρούχα, όμως πάντα καθαρά, αδύνατο απελπιστικά ξεχωρίζει αβίαστα. Ψηλόλιγνο, σοβαρό, το κεφαλάκι του πάντα ψηλά, μετωπάκι καθαρό, φωτεινό. Αργότερα, σχεδόν από τα δέκα του χρόνια, πολλοί θα τον φωνάζουν "πάτερ Ιάκωβε". Αργά το απόγευμα κάθε μέρα μετά το σχολείο πήγαινε και άναβε τα καντηλάκια στο εκκλησάκι της Αγ. Παρασκευής (το σχολείο του). Πήγαινε μόνο του και του άρεσε να μένει μέχρι το νύχτωμα.

Ένα απόγευμα όμως, θα 'ταν τότε οκτώ-εννέα ετών, εκεί που προσευχότανε του εμφανίστηκε ολοζώντανη η αγία Παρασκευή, ακριβώς όπως ήταν στη εικόνα. Το παιδί τρόμαξε και έφυγε. Ξαναπήγε άλλη μέρα και του εμφανίστηκε πάλι. Έφυγε τρέχοντας μα η αγία του μίλησε γλύκα και το καθησύχασε λέγοντάς του ποια είναι. Το Ιακωβάκι έκατσε δειλά-δειλά κοντά της και την άκουγε. Οι εμφανίσεις της αγίας συνεχίστηκαν, ώσπου το Ιακωβάκι συνήθισε. Κάθονταν δίπλα-δίπλα και μιλάγανε ... τέτοια οικειότητα και αφελή παρρησία ο μικρός! Συχνά βοηθούσε στο ιερό τον π. Δημήτριο με φόβο Θεού και επιμέλεια. Εκεί στην αγία τράπεζα, πολλές φορές αντελήφθηκε και είδε αγγέλους και άκουσε ψαλμωδίες. Με όλα αυτά το Ιακωβάκι έγινε από εννέα ετών σιγά-σιγά η καταφυγή των απλοϊκών και φτωχών ανθρώπων. Αρρώστιαιναν τα ζώα; φωνάζανε τον Ιάκωβο να τα διαβάσει και γίνονταν καλά. Στα παιδάκια και πάλι το ίδιο.

Το 1933 ο Ιάκωβος τελείωσε το Δημοτικό. Για Γυμνάσιο ούτε λόγος. Η φτώχεια και η ανέχεια δεν επέτρεπαν τέτοια σκέψη. Έτσι έμεινε και δούλευε στα χωράφια τους και για

μεροκάματο σε ξένα χωράφια. Όσο όμως κουβάλαγε πέτρες προσευχόταν. Έλεγε Παρακλήσεις και ψιθύριζε τροπάρια. Τη νύχτα έκανε πολλές μετάνοιες, διάβαζε με το λυχνάρι ή το φεγγάρι και ώρες ολόκληρες έμενε γονατιστός, κάτι που το είχε μέχρι την κοίμησή του. Κάποτε αρρώστησε πολύ βαριά. Με τη λίγη ιατρική περίθαλψη ήταν βέβαιο πως θα πέθαινε. Ένα απόγευμα όμως του εμφανίστηκε ο άγιος Χαράλαμπος. Είδε ζωντανό το χέρι του με το επιμάνικο να τον σταυρώνει στο στήθος. Ο Ιάκωβος συνήλθε αμέσως! Όλοι στο χωριό τον είχαν για ιερό πρόσωπο κι ας ήταν μόλις δεκαεννιά-είκοσι ετών. Στην κατοχή τα βάσανα των φτωχών προσφύγων έγιναν ακόμη μεγαλύτερα. Ο Ιάκωβος, όμως, όρθιος! Στις ήδη υπάρχουσες συμφορές προστέθηκε κι εκείνη του θανάτου της μητέρας του. Η λύπη του ήταν αφόρητα μεγάλη. Από τότε ανέλαβε την προστασία της μικρής του αδελφής και έμεινα να την φροντίζει. Ενώ δηλαδή σκόπευε να γίνει μοναχός νωρίτερα, καθυστερούσε για να την παντρέψει πρώτα. Εργαζόταν και προσευχόταν ακατάπαυστα !

Ο στρατός στην ηλικία των εικοσιεπτά ετών τον βρήκε εξαντλημένο. Ο πρώτος μήνας ήταν ο πιο δύσκολος. Οι χλευασμοί και τα ειρωνικά σχόλια των υπολοίπων στο θάλαμο δεν έλειψαν ούτε μια μέρα. Αργότερα όμως άλλαξαν κάπως τα πράγματα. Ο πρώτος φαντάρος που αρρώστησε είχε δίπλα του τον Ιάκωβο, να του δώσει νερό, να του πάει μια ασπιρίνη. Και μέσα στο δύσκολο αυτό κλίμα αγωνιζόταν να τηρεί τη νηστεία και την προσευχή. Με τον καιρό θα έλεγε κανείς ότι άρχισαν να τον συμπαθούν. Μετά το θάνατο και του πατέρα του έπεσε με τα μούτρα στη δουλειά. Όπου έβρισκε.

Το 1951, σε ηλικία τριανταενός ετών έβαλε πλώρη για το μοναστήρι του οσίου Δαυίδ του γέροντος στην Εύβοια, μια και η αδελφή του είχε πια παντρευτεί. Με πολύ κόπο λόγω και της πεζοπορίας κατόρθωσε να φτάσει στο μοναστήρι. Τον έπιασε απελπισία και παράπονο. Παντού εγκατάλειψη και αδιαφορία. Οι τσοπάνηδες διαφεντεύανε το χώρο μέσα και έξω. Τρεις μοναχοί που ζούσαν εκεί, φαίνονταν παραδομένοι στον άθλιο κατήφορο της Μονής. Όλοι τον κακοπήραν και του κακοφέρθηκαν. Του μιλούσαν άσχημα, τον περιφρονούσαν, δεν του έδιναν φαγητό. Προσευχήθηκε ώρες ατέλειωτες και πήρε την απόφαση να μείνει εκεί κι ας είναι κόλαση το μοναστήρι! Τον έβαλαν σ' ένα κελί ερείπιο. Ο μοναχός Άνθιμος και οι τσοπάνηδες του άνοιξαν φρικτό πόλεμο. Τον έβριζαν, τον περιγελούσαν, επιχειρήσαν ακόμη και να τον σκοτώσουν. Όταν ο ηγούμενος της Μονής αναγνωρίζοντας την αρετή του τον έκειρε μοναχό και τον έκανε οικονόμο της μονής ο πόλεμος εναντίον του έγινε ακόμη μεγαλύτερος. Κι όσο οι άλλοι τον βρίζανε, τόσο ευγενικότερα, τόσο ταπεινότερα φερόταν εκείνος.

Στις 18 Δεκεμβρίου χειροτονήθηκε διάκονος και την επομένη ιερέας.

Οι ασκητικοί του αγώνες στο μοναστήρι ήταν υπέρμετροι. Υπερβολική εργασία αφού κανείς δεν τον βοηθούσε, ελάχιστη τροφή και ύπνος, ανυπόφορη παγωνιά, καθώς δεν είχε παρά μόνο κάτι φτωχά, ελαφριά ρούχα κι έτσι όλο αρρώσταινε. Φθινόπωρο ή άνοιξη, δεν είχε ομπρέλα, κόστιζε πολλά γι' αυτόν. Δεύτερο ράσο... ούτε συζήτηση. Παρ' όλ' αυτά όπως έλεγε "η καρδιά του ήταν περιβόλι" και ήταν πάντα χαρούμενος. Ένας βαθύς πόνος τον πλημμύριζε: να ασκητέψει στο Ασκητήριο του οσίου Δαυίδ. Ξεκίνησε λοιπόν ένα απόγευμα μετά τον εσπερινό, όπως συνήθιζε, να πάει στον γνώριμο τόπο του. Ήταν όμως βαθιά νύχτα χωρίς φεγγάρι και ήταν δύσκολο να βρει το μονοπάτι. Χάθηκε. Μπλέχτηκε σε κάτι βάτα, χτύπησε και χάθηκε στη χαράδρα. - " Θεέ μου, φώτισέ μου το δρόμο να φτάσω στο ασκητήριο", είπε.

Συνήθιζε να λέει γι' αυτές του τις νυχτερινές περιπέτειες:-"Και ο καλός Θεός άκουσε το αίτημά μου. Από τα πολλά άστρα του ουρανού μού έδωσε κι εμένα ένα. Αυτό πήγαινε μπροστά και μού 'φεγγε το δρόμο. Έτσι έφτανα στο ασκητήριο. Και πάλι ο αστέρας μου

φέγγει μέχρι την πόρτα της Μονής. Οι πατέρες κοιμόνταν και δεν καταλάβαιναν τίποτα". Πριν μπει στο ασκητήριο, επειδή φοβόταν να 'ναι μόνος ζήτησε άλλη μια χάρη από τον όσιο Δαβίδ:- *Αγιε Δαβίδ, αν θες, να έρθεις κι εσύ να προσευχηθείς μαζί μου, αλλά να έρθεις με γνωστό πρόσωπο για να μη φοβηθώ!* . Και μπαίνοντας νιώθει δίπλα του τον ηγούμενο Νικόδημο. Γονατίσανε, διαβάσανε Παρακλήσεις, όλο το Ψαλτήρι κι έκαναν μετάνοιες. Γυρνώντας στη Μονή έριχνε λίγο νερό στο πρόσωπό του και χτύπαγε την καμπάνα. Μετά άρχιζε τις δουλειές. Δεν προλάβαινε να ξεκουραστεί καθόλου.

Κάποτε στο ασκητήριο καθώς προσευχόταν εμφανίστηκαν χίλιοι σκορπιοί. Εκείνος έλεγε την ευχή κι ένιωθε εσωτερική αγαλλίαση. Ο διάβολος όμως προσπάθησε να τον εμποδίσει από την αγιαστική προσευχή. Η σπηλιά γέμισε σκορπιούς, χιλιάδες, αμέτρητοι. Τρόμαξε για λίγο όμως κατανοώντας την παγίδα του διαβόλου διέταξε:- *Μέχρι εδώ, εκεί θα σταθείτε. Και πήρε μια πέτρα, με την οποία χάραξε έναν κύκλο γύρω του, στον οποίο δεν έπρεπε να μπουν οι σκορπιοί. Συνέχισε άφοβα την προσευχή του και κανένας σκορπιός δεν πέρασε όλη τη νύχτα τον κύκλο!* Ο μακαριστός π. Ιάκωβος είχε μια μοναδική, ευλογημένη οικειότητα με τον όσιο Δαβίδ. Χαρακτηριστικό είναι μεταξύ άλλων και το εξής περιστατικό: Κάποτε η πατρίδα του οι Λιβανάτες υπέφερε από ανομβρία. Ο π.Ιάκωβος που είχε πάει να την επισκεφτεί για να φέρει στους κατοίκους την κάρρα του οσίου, ακούγοντας τους ανθρώπους να μιλούν για τη συμφορά, έκατσε στην άκρη της βάρκας και είπε στον όσιο:-*Γέρο ήρθαν οι χωριανοί σου για την ανομβρία. Σε παρακαλώ τώρα που θα πάμε να μπουμπουνίσεις. Πρόσεξε μη με ντροπιάσεις. Θα ρεζιλευτείς κι εσύ κι εγώ!* Βγήκανε στη στεριά κι άρχισε αμέσως να μπουμπουνίζει.

Τριάντα χρόνια μετά έλεγε:
-Εγώ, αδελφέ μου, τα λέω στο αυτί του αγίου κι αυτός ανοίγει γραμμή με το Χριστό μας!
Ο μακαριστός π. Ιάκωβος αξιώθηκε να λάβει μεγάλο μισθό των καμάτων του ήδη από την επίγεια ζωή του. κάποτε:-*Αχ, πάτερ μου, να βλέπατε τι γίνεται την ώρα του Χερουβικού, θα φεύγατε όλοι...Αοράτως ανεβοκατεβαίνουν άγγελοι και πολλές φορές αισθάνομαι τις φτερούγες τους να χτυπούν στους ώμους μου!* Ο μακαριστός γέροντας συλλειτουργούσε με τους αγίους και τους αγγέλους! Το μεγαλύτερο και θαυμασιότερο θαύμα που του πρόσφερε ο Θεός το αναφέρει ο ίδιος σ' ένα σημειώμά του: ***-Στις 22 Νοεμβρίου ημέρα Σάββατο πρωί στην αγία Προσκομιδή την ώρα που θα κάλυπτα τα Αγια Δώρα, είδα ένα κομμάτι αίμα στεγνό, το άγγιξα και στο δάχτυλό μου επάνω έμεινε το αίμα. Φώναξα έναν αδελφό και του είπα τι είδα αλλά εκείνος είπε πως εμείς πάτερ δε βλέπουμε. Κύριε ελέησον είπα τρεις φορές!***
Ο π. Ιάκωβος είχε αξιωθεί ακόμη και του προορατικού χαρίσματος αλλά το έκρυβε για να μη δοξάζεται. Διάβαζε ακόμα και τους μύχιους λογισμούς και έτυχε σε πολλούς να πει:-*Αυτό που σκέπτεσαι να το κάνεις.*

Η υγεία του χειροτέρευε ολοένα και περισσότερο. Εντούτοις δεν έπαψε να δέχεται πλήθος ανθρώπων που έρχονταν για να πάρουν την ευχή του . Προσευχόταν για άλλους και θεραπεύονταν. Οι συνεργάτες του όμως άγιοι Δαβίδ και Ιωάννης δεν συνέτρεχαν και στις δικές του αρρώστιες. Τα ήξερε αυτά καλά. Θα 'μενε όπως ο απόστολος Παύλος με τη χάρη του Θεού. Οι κρίσεις με σφιξίματα και επιδρώσεις ήταν ανυπόφορες. Τον ρωτούσες όμως "τι κάνεις γέροντα;" και καμιά φορά απαντούσε: *-Έχω ένα σφιξίμο στο στήθος και με πιάνουν ιδρώτες... Αλλά δε βαριέσαι, ο ένας απ' αυτό, ο άλλος από την άλλη, όλοι θα φύγουμε μια μέρα. Και θα πάμε στους ουρανούς, ενώπιον του δικαίου Κριτού. **Το άσχημο για μένα είναι ότι δεν έχω κάνει τίποτα για τον Κύριο και τι λόγο θα δώσω στο Θεό;***

Ο π. Ιάκωβος ζούσε τον Παράδεισο ήδη από εδώ στη γη! Έλεγε στον όσιο Δαβίδ "έλα" κι εκείνος έσπευδε! Τι άλλο μεγαλύτερο να ζητούσε; Ποια μεγαλύτερη παρηγοριά στους

φρικτούς πόνους των ασθενειών του; Όσο πλησίαζε το τέλος του, ενώ ικέτευε για το έλεος του Θεού, ενώ έλεγε ότι δεν έχω κάνει τίποτα για το Χριστό, αφηνόταν καμιά φορά κι έλεγε: -Πάτερ μου, με νομίζουν για τρελό, χαζό... άμα πεθάνω θα δούνε ποιος είναι ο Ιάκωβος... Δεν τα λέω αυτά από εγωισμό, αλλά προς δόξαν Θεού!

Νύχτα της **20ης Νοεμβρίου-πρωί της 21ης**. Ήρθε η ώρα να τελειώσει το μαρτύριό της ζωής αυτής. Αγρύπνησε το τελευταίο του βράδυ. Λειτουργήσε την επομένη για τα Εισόδια της Παναγίας και λίγο μετά το μεσημέρι άφησε σαν πουλάκι την ψυχή του, την εξαγνισμένη από στο καμίνι της άσκησης και της γεμάτης ταπείνωση αγάπης. Την ημέρα της κηδείας αλλά και την επομένη το πρόσωπο του γέροντα είχε μια ιλαρότητα και φωτεινότητα. Έγινε πιο ζωντανός από ζωντανός. Δεν έπαθε ακαμψία, ούτε πάγωσε. Καταλύθηκε ο φυσικός νόμος.

Ο κόσμος που έφτασε στο μοναστήρι ήταν αμέτρητος. Ο επίσκοπος ζήτησε να υψώσουν το φέρετρο για να το δει ο κόσμος. Και μόλις φάνηκε το ιερό λείψανο, μια συγκλονιστική κραυγή ακούστηκε. "Άγιος, άγιος ... είσαι άγιος